

Največji slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2676 CORTLANDT.

NO. 125. — ŠTEV. 125.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 28, 1918. — TOREK, 28. MAJA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Predsednikov govor.

000

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 27. maja. — Nagovor predsednika Wilsona se v edstavkih glasi:

Gospodje Kongresa:

Z nedomišljjenim obotavljanjem prihajam k vam ter vas vprašam, da podaljšate zasedanje vašega zborovanja toliko časa, da se odobri več primernih virov, za zaključno in za nadaljevanje vojne. Imel sem dovolj vzroka, odobriti vaše delo, kolikor je bilo težko tekom sedanjega zasedanja.

Vaše delo je bilo težko in zavlečevalno.

Sli ste skozi dolgo serijo odredb, ki so zahtevale debate glede številnih vprašanj in obenem številne odredbe, ki so bile izvanredno dvomljivega značaja, tako glede principijev kot glede praktičnega v dejstvovanja.

Poletje stoji pred nami, v katerem se mora združiti z vsem naporom in tekmo katerega moramo osvojiti vse sile ter opustiti vso počasnost ter zavlačevanje.

Volitev so pred nami in mi moramo kakor hitro morebiti priti do polnega vpoštovanja namenov narodov, ki so se nam izročili v oskrbo in ki pričakujejo naše odločitve. Mi pa si ne upamo iti k volitvam, dokler ne bo naša mera dolžnosti izpolnjena povsem.

Mi stojimo tukaj, in naša dolžnost je dati prostovoljno in z zaprtimi očmi do trenutka, ko vemo, zakaj gre. Vse opravičuje so nepotrebne.

Mi smo storili svojo dolžnost. Ali je nismo storili? Dejstvo o obstajalo ki bo v celoti in na jasnem kot dolžnost sama. V takem slučaju je omahovanje in lenoba — stvar, ki jo je treba omalovaževati. Dejstva sama opravičujejo akcijo, da se vzbudi ves narod k povišanemu delovanju.

Dejstva pa so naslednja:

— Dodatni prispevki k notranjim virom države morajo nepobitno kazati odločnost naroda samega. Bila bi povsem nezdrava politika, ki bi določala dviganje prevečnega oddelka davka na stroške vojnega posojila, ter je jasno, da so štiri biljoni kot določeni sedaj potom vojnega posojila, nezadostni, da se vzdrži veliko povečanje vojnih stroškov, katerim je treba zreti neposredno v oči.

Mi ne moremo v dobruti čakati konca fiskalnega leta, ki se nam bliža, da naložimo svojemu narodu davke, katere bo moral plačati od svojega zaslužka za preteklo ka-

lendrsko leto in kogega izdatke bo treba tedaj vpoštovati. Mi ne moremo dvigniti višjih davkov, dokler dežela ne ve, zakaj se bori in zakaj je šla v vojno, in to brez obzira na potrebljeno ekonomijo. Odločnost prejšnjega dolženja ciljev, katere si je zastavila administracija ter obrazloženje teh ciljev, bi bila to, kar bi nam bilo treba, da se vzdrži ter podpira razširjeni vojni proračun, na katerga se moramo neposredno ozirati.

Mi se ne moremo ozirati na uspešne regulacije, katere bi izvršili v trenutku ter je treba slednje izvršiti v natančnem poznavanju namenov in ciljev teh regulacij.

Sedanje vojne naklade so velike, v končnem smislu neprimerne ter bi se jih moralno odpraviti. To je nepobitno dejstvo, in to ve vsak človek; mi ne moremo teh dejstev izpremeniti ali biti gluhi vspriči njih. Ugotoviti jih, je dejstvo samoposebi.

In kljub temu mi dovolite, da se zamudim za trenutek pri razpravljanju vprašanja, kot se razkriva našim cem. Velikanska posojila, prosto razdana potom vsakokratne industrije, proizvajajo navdušenje ter obenem tudi ekstravagance, katere napravljajo sedanji ekonomski položaj in ekonomski ustroj dvomljivim in negotovim ter so s tem odrezala prave podlage glavnega kredita.

Le enotno in razdeljeno obdačenje v najširšem obsegu, ki se bo rekrutiralo iz vseh virov, ki bi drugače pri pomogli k demoralizaciji kredita v celem obsegu nas more preprečiti pred finančnim razbahanjem, ki bi bilo povsem neprimereno, dokler imamo rešiti velika vprašanja, ki nas čakajo.

Vsled tega se moramo povsem naravno obrniti proti vprašanju vojnih dobičkov, dohodkov ter vprašanj glede dodatnih davkov na luksurjoznosti.

Vojni dobički obenem z dohodki davkov na lukusurijske predmete ter na industrijski sistem, bodo predstavljalni dobiček za kalendarsko leto 1919, ne da bi se gorilovo o tem, kaj bo.

Mogoče bi bilo težko goniti mlinsko kolo z vodo, ki je šla preko kolesa.

Razen tega pa se ne bo davkov plačalo do junija naslednjega leta in zakladniški urad mora vzeti te številke vpoštov. Uporabiti mora denar preje, predno bodo dotične svote zapadle. Izdajati mora takozvane kratkodobne izkaznice, predno slednje zapadejo.

Vspriči vsega tega in položaja, ki obvlada vse ter dela vsako drugo stvar trivialnim in malovpoštovanim, je glavna stvar zmagovalnega izvojevanja vojne. Mi se ne nahajamo le sredi vojne, temveč tudi sredi prave krize te vojne.

Na stotine in tisoče naših mož, ki nosijo seboj svoja srca in naša srca, se nahaja na bojnem polju, in ladje so zelo pogoste na morju, ter množe se od trenutka do tre-

Nemška ofenziva

000

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 27. maja. — ee in malo vetra so pogozi za zračno opazovanje za artilerijsko — je bodo sedanji boji ljudi in se bo dobiti užitno za pričetek tretje dobe vlekli več tednov, ako ne mesec velikih bojov leta 1918. Na tem Menijo, da vprizarjajo Nemci sponzorje.

Strahovit naskok na 35 milij mestu naj se tudi pove, da so nove dolgi fronti od Rheimsa do Soissons v Champagne pa je imel za Ludendorff in Fochem in da je posledico pridobitev na zapadnem frontu ob Aisni samo drugi del vrst, kjer so Nemci prodri boj řešili.

Danes se more razlagati vzrok do vpadl in so pogozi za dobiti odmora. Ludendorff je

Vojaki izvedeni so imenja, da so več moštva, kot ga je imel 21 marta, ko je pričel veliko bitko Zavezniški pa so brez dvoma močnejši kot so bili pred dvema meseci. Velika ojačanja so prišla zadnjih 60 dni iz Anglije in Amerike.

Na zapadni fronti se nahaja zdaj 210 nemških divizij: mnogo morebiti 60, se jih nahaja v rezervi, ki so namenjene, da pritrivit na mestu, kjer se bo izkazalo, da je fronta najslabiša. Vsak čas se more fronta raztegnuti, da bo zemala tudi ozemlje ob Sommi.

Danes se more razlagati vzrok do vpadl in so pogozi za dobiti odmora. Ludendorff ima toliko, da ne

je armada prepeljal s severa na jug. Izbral si je fronto ob Aisni

in se več moštva, kot ga je imel 21 marta, ko je pričel veliko bitko Zavezniški pa so brez dvoma močnejši kot so bili pred dvema meseci. Velika ojačanja so prišla zadnjih 60 dni iz Anglije in Amerike.

Foch je razpostavljal svojo ceo armado: na mnogih krajinah so angleški in ameriški čete postavljeni med francoske. Prihodnji dve

bodo pokazali, da more nemški

stroj ne prestana delovati.

Nemci v Rusiji

000

NEMCI SI NAKOPLJUJEJO S VOJIM POSTOPANJEM V RUSIJI SOVRAŠTVO. — KER KREŠLJ BREST-LITOVSKO POGODOBO, SE OD VSEH STRANI PROTESTIRA. — NAPADAJO BOLNIŠKE LADJE V ČRNEM MORJU. — STRAHOVLADE V LIVONIJI. — RUSKE VODITELJE VSAK DAN MORE.

000

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Moskva, 27. maja. — Neprestano nemško kršenje določb brest-litovskih pogodb v Ukrajini, Finski, Crnemu morju, Baltiškem morju in drugem zavzetem ozemlju je izvralo rusko sovraštvo proti tevtonski državi in daje vsak dan pôvod mnogim oficieljnim protestom.

Nemci so napadli rusko trgovsko brodovje in celo baltiško ladjo v Črnom morju, medtem ko ruske jadrnice ne morejo odpulti iz pristanišč zaradi iste nevernosti, kakov je razvidno iz današnjega naznanila zunanjega ministra Čiščerina poslaniku Jefjeju v Berlino.

Čiščerin pravi, da so Nemci v Livoniji vpeljali strahovlado s tem, da pomagajo nemškim baronom pri splošnem zapiranju političnih sovrašnikov. Vsak dan je mnogo eksekucij. Delavski voditelji so izpostavljeni največjemu trpljenju od strani Nemcev.

Čiščerin dolži Nemce, da v Finski podpirajo belo gardo v neprestanem preganjanju Rusov, katerim ne dajejo hrane in se izvršujejo nad njim nasilja.

Zunanji minister trdi, da rusko premoženje na Finsku ni varno in zahteva, da Nemci imenujejo komisijo, ki bo skupno z Rusi preiskaval vsa poniranja, katera morajo prenašati Rusi pod ukazom njihovega deportiranja iz Finske.

Kodanj, 27. maja. — Kakor piše "Bergen Aftenblad", ki objavlja poročilo, ki prihaja iz "zanesljivega vira", ima Nemčija po trgovski pogodbi s Finsko — ekonomično kontrolo nad Finsko za dobo 20 let.

Nemški denar bo investiran v več finskih tovarnah, posebno takih, ki proizvajajo izdelke za eksport.

Finska bo tudi sklenila obrambno zvezo z Nemčijo in bo zbrala armado 100 tisoč mož, ki bodo na razpolago Nemčije, ako bi Rusija obnovila svoj napad tekom vojne.

Nemški častniki bodo učitelji v vojaških šolah.

General Mannerheim je ostro protestiral proti tej pogodbi.

Moskva, 27. maja. — Poskus Nemcev, da bi razorozili poljske čete v Ukrajini, je zadel na hud odpor.

Drugi poljski kor pod generalom Makovickijem, nastanjen v Kanju v kijevski guberniji, je zavrnil nemški ultimatum, da se v 24. urah razorozí, nakar so se Nemci opravičili, češ, da je tozadnevi odlok nesporazum. O dolnoci pa so Nemci napadli ta kor in so se polastili ene vasi.

Poljaki so se utrdili in so se borili proti 15 tisoč Nemcev, katerim so prizadeli velike izgube, toda tudi sami so zelo trpeli. Boj je trajal več dni, slednji pa so bili Nemci potisnjeni nazaj, ter opustili več topov.

Prvi poljski kor blizu Rogacevo se je ognil razorozila s tem, da se je zavrnjal, da se ne pridruži drugemu koru, toda pričakuje se, da bo prišlo do boja, kr je zavrnjal bavarski prestolonaslednik princ Leopold, da se morajo razoroziti vse poljske čete.

Nemci razorozujejo tudi ukrajinske čete, ki so lojalne Radi, ki se upira. Te čete, kakor tudi poljske, pa podpirajo kmetje.

Moskva, 27. maja. (Ass. Press.) — O kmetskih upornih proti novi vladi v Ukrajini se poroča v večernih listih. V černigovskem okraju so kmetje pognali uradnike in so premagali nemško-ukrajinske čete, ki so bile poslane, da zaduši vstajo. V Poltavi so bili kmetje zmogativi v veliki bitki s četami in je trajala tri dni in je imela za posledico velike izgube.

Kmetska opozicija in stavka železničarjev zelo ovira izvoz žita iz Ukrajine v Nemčijo in posebna komisija, ki je določena za izvoz, začasno ne more poslovati.

Nemški poveljnik v Ukrajini baron Eichhorn je nujno prosil, da se pošlje tja večje število nemških železničarjev.

London, 27. maja. — Kakor se je izvedelo iz nekaterih informacij od nemškega poslanika v Moskvi, je rođovina Romanovičev dobila dovoljenje, da sme zapustiti Rusijo na potu skozi Nemčijo.

Kakor pravi poročilo, bo veliki knez Nikolaj šel v Črno Goro, carica-vdova pa v Kodanj.

Bombardiranje Pariza.

000

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Moskva, Rusija, 27. maja. — Po divizijski nemški čet v okolici Dvinske so nista hoteli pokoriti povojju, da gresta na francosko fronto. Bavarski princ Leopold je prišel, da zadevo preide in obesnil, da je bilo mnogo upornikov, mnogo pa jih je bilo za celo življeno obsojeno na prisilno delo.

Pariz, Francija, 27. maja. — Po divizijski nemški čet v okolici Dvinske so nista hoteli pokoriti povojju, da gresta na francosko fronto. Bavarski princ Leopold je prišel, da zadevo preide in obesnil, da je bilo mnogo upornikov, mnogo pa jih je bilo za celo življeno obsojeno na prisilno delo.

"GLAS NARODA"
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko Za celo leto za mesto New York \$5.00
In Canada..... \$3.50 Za pol leta za mesto New York.. 3.00
Za pol leta ..... 2.00 Za četr leta za mesto New York 1.50
Za četr leta ..... 1.00 Za inozemstvo za celo leto..... 0.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemski nedelj in praznik.

"G L A S N A R O D A"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovni pošljati po — Money Order.

Pri spremembki kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalnice naznani, da hitrejš najdemo naslovnika.

"G L A S N A R O D A"

New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Malo pregleda

ooo

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Nemci so zopet udarili na zapadni fronti ter osvojili nekaj ozemlja.

V primeri z zavezniškim uspehi je ta uspeh preeej velik, kljub vsemu je pa negativnega pomena, in ga bodo vkratkem zasečeli uspehi zaveznikov.

Sile, ki si stope sedaj nasproti na francoskem bojišču, so podobne električni sili, ki je bila vzbujena na dva načina: nemška sila je podobna električni, vzbujeni s trenjem, zavezniška sila je podobna galvanski električni.

Elektrika, vzbujena s trenjem, se da primerjati z gorskim hudočnikom, galvanska elektrika pa z globoko deročo, toda navidez mirno reko.

Hudočnik se utrga v gori, plane po obronku ter potruši pred seboj vse, kar mu zastavlja pot.

Reka teče mirno, toda njena moč je silna. Ona ne ruši hitro, pač pa polagoma, toda — temeljito.

Hudočnik se pojavi le od časa do časa, reka je pa stalna in je nikdo ne more ovirati v njenem delu.

Nemške armade so napredovalale na zapadnem bojišču za par milj.

To je brez vsakega pomena.

In vzemimo, da bi napredovalo do Pirinej, to je do španske meje, bi to ničesar ne pomenilo.

V Berlinu bi sicer vihrale zastave, prebivalstvo bi bilo pa tako lačno in izmučeno, da bi ne moglo dvigati klobukov in pozdravljati zastav.

Nikdo ne more reči, da je bila nemška sila v pričetku resnično močna. Bila je taka, da bi podjarmila tekom nekaterih tednov ves svet, če bi ga mogla objeti s svojimi kremlji.

Do tega pa ni prišlo, in zato praznuje lahko že danes ves vesoljni svet zmago nad nemškim orožjem in nemško avtokracijo.

Vsaka nadaljnja nemška ofenziva, ne glede na uspehe in neuspehe, bo pomenila za Nemčijo smrtni udarec.

Teh udarcev je pa bilo že dosti in se vedno bolj mnogo. —

Nemčija se mora zahvaliti le svoji žilavosti, da že ni izkravala in omagala.

ooo

Na Irskem so zaprli skoraj vse voditelje stranke Sinn Fein.

Doletela jih je pravična usoda, ker so v svoji prenepotosti in skrajnosti iskali priateljstva pri svojem sovražniku — Nemčiji.

Nemčiji je presneto malo mar, če imajo Irci svojo avtonomijo ali če je nimajo. Njihov glavni cilj je, napraviti Angliji nekaj sitnosti in s tem poslabšati njeno moč.

Zavezniški duh je pa prišel lisičemu Bernstorffu na sled in končal njegovo delovanje v zadnjem hipu, ko si je bil že svest uspeha.

Na Balkanu so se zopet začeli boji.

Razen Srbov se bore tudi Slovenei in Hrvati za prostost svoje nove, svobodne domovine.

Italija pričenja z novo ofenzivo.

Upajmo, da bo uspešnejša kot je bila prejšnja.

Italija je namreč v zadnjih dneh dobila nove rezerve, katere poznavajo avstrijsko krivčnost in nepostavnost veliko bolj, kot jo pozna Italija sama.

Bojte se sužnja, kateremu se nenadoma ponudi prilika, da ni več — suženj.

Tudi če je napolmrtev, je še vedno dovolj močan, da zada svojemu bivšemu krivčnemu gospodarju smrten udarec.

Citateljem našega lista naznanjam, da bodo v najkrajšem času čitali v Glas Naroda najnovejše novice iz starega kraja in da bodo v kratkem bolj poznali položaj v starem kraju kot ga poznao naši ljudje v domovini.

Prepričani smo, da se bo iz tega poznavanja redila zavest, neomejena, odločna in trdna narodna zavest, ki bo veliko pripomogla našemu trpinčenemu narodu k — svojemu.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVMIK V ZDRAVZAH.

Dopisi

Collinsburg, Pa.

Dne 17. maja nam je kruta smrt vzelica iz naše naselbine vsem prijubljenega rojaka Petra Merela. Zdrav in vesel je šel na delo v premočorov, ki je last Pittsburgh Coal Co. Ob treh popoldne se je odtrgala velika plast kamenja nad njim in ga zasula tako, da je bil na mestu mrtev. Hudo nas je pretresla ta strasna novica, ali se hujše pa njegovo žemo, ker je izgubila dobrega moža, otroci pa ljubljenega očeta. Omenjeni rojak je pripadal tukajšnjemu društvu Orel št. 40 SDPZ., slovenskemu samostojnemu pevskemu in podruštvu Danice in angleškemu podpornemu društvu Owls št. 2126. Da je bil omenjeni rojak res prijavljen, nam je pričal sprevod, ki se je vrnil iz hiše žalosti dne 20. maja. Res, žalosten je taki sprevod, ali bil pa je v resnici lep, da ga tukajšnja naselbina še nivida takega. Tukajšnja godba mu je igrala žalostinke. Društveniki so se pa vdeležili tako polnočestivo, da je hvalevredno.

Umrli sobrat je bil doma v vasi Sv. Križ, fara Moravče. V Ameriki je bival 5 let. Tukaj zapušča žalujočo ženo, 3letnega sinčka in enoletno hčerko ter brata in sestro, eno sestro v Clevelandu, O., dva brata in eno sestro pa v starem kraju.

Rojaki, kateri se niste pri nobenih podpornih organizacijah, pomislite, kaj ko bi vas prihodnji dan zadevala taka usoda, kot je našega nesrečnega Petra?

H koncu pozdravljam vse sestre in sestre širom Amerike, žalujočim pa v imenu društva Orel št. 40 naše sožanje.

Ti, naši rajni sotropi, ohranimo ti blag spomin; zapusti si prečno svet v najlepši dobi 30 let.

Andy Ogrin, tajnik dr. Orel.

Clinton, Ind.

Ker je sobrata Josipa Mestek zadela velika nesreča, da je izgubil nogo, je bilo sklenjeno na društveni seji dne 14. aprila, da se poslje dva sobrata pobirat prostovoljne doneske, da se mu kupi umetno nogo. Nabiralata rojaka Joe Vidmar in Frank Bregar ter nabrala \$93.55.

Potrdilo društvo Združeni Balcani št. 68 SDPZ. V Clintonu, Ind., 24. maja 1918.

Clinton, Ind.

J. Musar, tajnik. Zaradi pomanjkanja prostora ne moremo navesti imen darovalcev. — Opomba upredništva.

La Salle, Ill.

Naše mesto je sicer malo, toda pričazno. Imamo vse pogodnosti velikega mesta, kar pa pogrešamo, si pa z združenimi močmi prekrbimo. Kdor je bil tu pred 10 leti in bi zopet prišel, pritrdirti bi moral, da se je mesto zboljšalo in oljeplšalo v vseh ozirih. Tako so si trgovci enega bloka umisliči gledališče za \$50,000 in postavili so lepo poslopje iz bele opeke. Prodajali so za vseh \$50,000 delnic in so imeli takoj dividende; dva Slovence imata za \$800 delnic. — Uvideli so potrebo nove pošte in vlad je postavila moderno poslopje za \$100,000. Pod vodstvom poštarja g. Franca G. Pierskita je postala pošta prvega razreda. V počasnem poslopu se nahaja Reeruiting Station, odkoder jih je nad 850 odšlo prostovoljno k vojakom. — Poželeli so si novega modernega hotela in danes stoji krasni hotel "Kaskaskia" za 375 tisoč dolarjev (tudi delniška družba).

Tudi Slovenci nismo zadajni. Imamo na prvi ulici svoj "Dom", kateri stane \$40,000. Je v posonam vsem, kakor tudi tistim, kateri se radi pod poštem strelčev nepriljivo zbabajo. Sezidali smo tudi novo slovensko cerkev, katera bo otvorjena meseca julija. Je krasno poslopje ter na lepem prostoru zraven mestnega parka.

Parade in spremljevanje priateljev, znanec in sorodnikov, kateri odidejo v taborišča, so v teh resnih časih na dnevnem redu. Izmed vseh parod je bila najlepša ter največja in pomembna pod vodstvom poljskega župnika Rev. L. Bobkiewicza dne 12. maja. "Service flag" s 12 zvezdami je razvila poljska fara sv. Hyacinta. Od teh je 98 prostovoljev. Tudi so razvili poljsko bandero s 15 zvezdami; te zvezde predstavljajo 15 prostovoljev, kateri se odšli v poljsko divizijo na Francosko. Pažda je bila ogromna, dasiravno je precej deževalo.

Teden pozneje je bila slična parada pod vodstvom Rev. Franca

Bobkiewicza v sosedni naselbini Oglesby. Razvili so tudi "Service flag" z 72 zvezdami in poljsko bandero z 15 zvezdami.

Dne 24. maja so paradirali mnogočestivi tukajšnji Italijani; tudi jih je deževno vreme malo nagađalo. Italijanska zastava je vinskih isti dan na mestni hiši ter na poštnem poslopu.

Zlobnim, hudobnim hinavecem pride vsaka najmanjša stvarica prav. Obrnejo in zavijajo tako, da se njihove nakane izpolnijo. Toda v sedanjih demokratičnih časih ljudje misijo s svojimi možganami ter lažnikom in hinavecem več ne verjamejo.

V št. 58 Glas Naroda z dne 11. maja t. l. pod rubriko "Malo odgovora" sem omenil, da poznam poljskega duhovnega, kateri je svinjan faranom računal \$100 za pisanje. Dolgočestivi so s svojim stupenjem jezikom v svet raztrojili, da jih mislim Rev. L. Bobkiewicza, župnika tukajšnje poljske cerkve. Toda tem potom izjavljajo, da ne mislim Rev. Bobkiewicza, obratno pa lahko trdim, da, ako bi vse duhovni tako skrbeli za svojo faro, kakor skrbijo omenjeni poljski duhovniki, marsikatera slovenska cerkev, posebno pa ona sv. Martina v slavnih Trbovljah, bi bila načelno pogreb tam umrelga deželnega poslanca Košaka. In tako sliši na pogreb delženih in mestni zastopniki ter razni drugi uradniki. Menda je bil drugi razred poln, ker je bilo nekaj tistih frankarjev v tretjem razredu. Ko je prišel sprevodnik, q, kako se jih je priklanjal, kot kakšen turški devrski? Prosil je za listek in ko ga je preščipnil, se je zopet zahvalil.

Capito? Berger. Ko sem bil pred štirimi leti v staro domovino, sem se enkrat peljal iz Ljubljane domov na dolenskih vlač. Vlak je bil prenapolnjen, bil je nameščen v Grošupljem pogreb tam umrelga deželnega poslanca Košaka. In tako sliši na pogreb delženih in mestni zastopniki ter razni drugi uradniki. Menda je bil drugi razred poln, ker je bilo nekaj tistih frankarjev v tretjem razredu. Ko je prišel sprevodnik, q, kako se jih je priklanjal, kot kakšen turški devrski? Prosil je za listek in ko ga je imel čast nazaj ga podati tistim, ki menda še toliko ne zaslužijo kot v Ameriki navaden delavec.

Par dan po tistem sva šla s prijetjem za delo gledat v 4 ure od nas oddaljeno vas, ki spada pod Hrvatsko, nekje nad mestom, ki se imenuje Čabar. Tja prideva s

prijetjem vsa zmučena in momča; sneg se je ravno topil. Greva v gostilni, ki je bila podobna ka-

ni mrtvačnici; v sobi ena dolga mizna, navadne klopi, peč je pa v kotu čakala, da bi se jo kdo spomnil. Midva se bi bila rada posušila, da so dosegeli uspeh. In tako je v vsakem stvari, samo začeti je treba in pa vstrajati. Sedaj pa k stvari!

Shoda se je vdeležilo preeejšnje število Slovencev. Predsednik shoda rojak Šuklje otvoril je izjobje razne koristne in neizjobje, ki so bile videti še ne pred mnogimi leti res nemogoč, toda izumitelj so toliko časa vstrajali, da so dosegeli uspeh. In tako je v vsakem stvari, samo začeti je treba in pa vstrajati. Sedaj pa k stvari!

Shoda se je vdeležilo preeejšnje število Slovencev. Predsednik shoda rojak Šuklje otvoril je izjobje razne koristne in neizjobje, ki so bile videti še ne pred mnogimi leti res nemogoč, toda izumitelj so toliko časa vstrajali, da so dosegeli uspeh. In tako je v vsakem stvari, samo začeti je treba in pa vstrajati. Sedaj pa k stvari!

Shoda se je vdeležilo preeejšnje število Slovencev. Predsednik shoda rojak Šuklje otvoril je izjobje razne koristne in neizjobje, ki so bile videti še ne pred mnogimi leti res nemogoč, toda izumitelj so toliko časa vstrajali, da so dosegeli uspeh. In tako je v vsakem stvari, samo začeti je treba in pa vstrajati. Sedaj pa k stvari!

Shoda se je vdeležilo preeejšnje število Slovencev. Predsednik shoda rojak Šuklje otvoril je izjobje razne koristne in neizjobje, ki so bile videti še ne pred mnogimi leti res nemogoč, toda izumitelj so toliko časa vstrajali, da so dosegeli uspeh. In tako je v vsakem stvari, samo začeti je treba in pa vstrajati. Sedaj pa k stvari!

Shoda se je vdeležilo preeejšnje število Slovencev. Predsednik shoda rojak Šuklje otvoril je izjobje razne koristne in neizjobje, ki so bile videti še ne pred mnogimi leti res nemogoč, toda izumitelj so toliko časa vstrajali, da so dosegeli uspeh. In tako je v vsakem stvari, samo začeti je treba in pa vstrajati. Sedaj pa k stvari!

Shoda se je vdeležilo preeejšnje število Slovencev. Predsednik shoda rojak Šuklje otvoril je izjobje razne koristne in neizjobje, ki so bile videti še ne pred mnogimi leti res nemogoč, toda izumitelj so toliko časa vstrajali, da so dosegeli uspeh. In tako je v vsakem stvari, samo začeti je treba in pa vstrajati. Sedaj pa k stvari!</p

IMENA IN NASLOVI URADNIKOV
DRUŠTEV S. D. P. Z. ZA LETO

1918.

Boritelj, Stev. 1, Conemaugh, Pa.
Predsednik: Fr. Dremelj, 433 Chestnut St.; tajnik: Frank Škufer, box 122; blagajnik: Matija Šergan, 1 Court St. — Vsi v Conemaugh, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Pomočnik", St. 2, Johnstown, Pa.
Predsednik: Anton Toman, R. F. D., 7, b. 11; tajnik: Ivan Zupan, R. F. D., 7, b. 9; blagajnik: John Poline, R. F. D., 7, b. 8; vti v Johnstown, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

"Zaveznički", St. 3, Franklin Conemaugh, Pa.

Predsednik: Štefan Zabrie; tajnik: Louis Krašna, box 218 Conemaugh, Pa.; blagajnik: Mihail Vidnjal, box 1, Park Hill, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v Slov. Izobraževalnem Domu.

"Zavedeni Slovenec", St. 4, Lloydell, Pa.
Predsednik: Jozef Culkar, b. 106; tajnik: George Jakopin, b. 76; blagajnik: Frank Kotar, b. 120; vti v Lloydell, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Avstrija", St. 5, Ralphon, Pa.
Predsednik: Anton Budna, b. 272; tajnik: Anton Resnik, b. 91; blagajnik: Martin Korošec, b. 205; vti v Ralphon, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Jedinstvo", St. 6, Garrett, Pa.
Predsednik: Anton Semrov, P. O. b. 21; tajnik: Mihail Baloh, P. O. b. 212; blagajnik: John Zagore, b. 431; vti v Garrett, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Zvesti Bratje", St. 7, Claridge, Pa.
Predsednik: Anton Istenič; tajnik: Tom. Pegun, box 124, Oakley, Wyo.; blagajnik: Andrej Muhar, box 104, Diamondville, Wyo. — Seja vsako drugo nedeljo v društvenem domu v Diamondville, Wyo.

"Jutranja Zarja", St. 29, Meadow Lands, Pa.

Predsednik: Josip Hrvatin, box 267; tajnik: Andrej Posega, box 275; blagajnik: Josip Blizjak, box 253; vti v Meadow Lahds, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Trpin", St. 30, Breezy Hill, Kans.
Predsednik: Mihail Krele, R. R. 2, box 38, Mulberry, Kans.; tajnik: Martin Južnik, box 63, Breezy Hill, Kans.; blagajnik: Josip Žibert, b. 115, Breezy Hill Sta., Kans. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Dani se", St. 31, Roslyn, Wash.
Predsednik: Martin Smolniček, box 935; tajnik in blagajnik: Franc Horvat, box 34; vti v Roslyn, Wash. — Seja vsako prvo soboto v mesecu.

"Zeleni vrt", St. 32, Palisades, Colo.
Predsednik: Anton Sajn, box 821; tajnik: Ivan Zupanič, box 766; blagajnik: Jakob Trojar, box 744; vti v Palisades, Colo. — Seja vsako drugo nedeljo.

"Danica", St. 33, Baggaley, Pa.
Predsednik: Ivan Marek, box 195; tajnik: Anton Laverč, box 8; blagajnik: Ignac Smir, R. F. D. 7, vti v Johnstown, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v dvorani.

"Zveznica", St. 34, Yukon, Pa.
Predsednik: Louis Strle, b. 12; tajnik: Andrej Obreza, b. 155; blagajnik: Anton Tanzel, b. 193; vti v Yukon Hall, St. 1.

"Planinski Raj", St. 35, Lorain, Ohio.
Predsednik: Jakob Hlepčar, 1039 E. 31st St.; tajnik: Anton Milič, 1740 E. 29th St.; blagajnik: Ivan Primožič, 1712 E. 31st St. vti v Lorain, Ohio. — Seja vsako drugo nedeljo v prostorijah v Republike, Pa.

"Složni Bratje", St. 36, South Fork, Pa.
Predsednik: Anton Stržaj, box 402; tajnik: Frank Grane, b. 206; blagajnik: Ant. Črnogor, b. 102; vti v Republic, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v prostorijah v Republike, Pa.

"Večernica", St. 37, Orient, Pa.
Predsednik: Frank Segula, box 34, Hostetter, Pa.; tajnik: Ivan Salimich, b. 57, Whitney, Pa.; blagajnik: Anton Ruk, b. 53; Hostetter, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo ob 2. popolne.

"Dobri Bratje", St. 38, Bridgeport, Ohio.
Predsednik: Louis Lawer, Box 152; tajnik: Max Jerchin, box 254; blagajnik: Anton Skoberne, box 156; vti v Maynard, Ohio. — Seja vsako drugo nedeljo v dvorani g. Jos. Hrabnik.

"Zora", St. 39, Akron, Mich.
Predsednik: Josip Volk; tajnik: Joseph Starm, box 68; blagajnik: John Volk, vti v Akron, Mich. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Združeni Bratje", St. 40, Braddock, Pa.
Predsednik: John Zaman, 1127 Maple Way, Braddock, Pa.; tajnik: Jacob Zalaznik, 843 Willow Way, Braddock, Pa.; blagajnik: Jernej Zagore, box 142, East Pittsburgh, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Združeni Slovenec", St. 41, Carona, Kansas.
Predsednik: Al. Zupanič; tajnik in blagajnik: Franc Zupanič, b. 35; vti v Carona, Kansas. — Seja vsako drugo nedeljo ob 10. uri dopoldne.

"Nada", St. 42, Huntington, Arkansas.
Predsednik: Louis Kralikar, box 1; tajnik: Ivan Marsi, box 32; blagajnik: Matija Ogradi, box 89; vti v Huntington, Arkansas. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Slovenec", St. 43, West Mineral, Kansas.
Predsednik: Mihail Fine, Stone City, Kans.; tajnik: Louis Zupanič, box 4; blagajnik: Dr. Štefan.

box 136, Mineral, Kansas. — Seja vsako četrto nedeljo.

"Od boja do zmage", St. 22, La Salle, Ill.

Predsednik: Vineene Klanšek, 614 3rd St., La Salle, Ill.; tajnik: Ferdo blagajnik: Frank Gregorich, 101 Main St., La Salle, Ill. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Slovenski Bratje", St. 23, Coketon, W. Va.

Predsednik: Franc Kotnik, box 144, Coketon, W. Va.; tajnik: Fr. Kocjan, box 86; Coketon, W. Va.; blagajnik: Matevž Poženel, box 41, Thomas, W. Va. — Seja vsako zadnjo nedeljo za prihodnji mesec.

"Hlirja", St. 24, Iselin, Pa.

Predsednik: Ivan Turk, box 241; tajnik: John Suštar, box 181; blagajnik: Gregor Rogelj, box 181. Vti v Iselin, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Delavec", St. 25, Rock Springs, Wyo.

Predsednik: Wal. Jugovich; tajnik: Fr. Verhune, 244 M. St.; blagajnik: Mathew Ferlik, 211 Sherman St. vti v Rock Springs, Wyo. — Seja vsako drugo nedeljo v Slovenskem Domu.

"Prešern", St. 26, Export, Pa.

Predsednik: Mihail Medved, box 67; tajnik: Frank Trebec, box 45; blagajnik: Nick Rogina, box 433; vti v Export, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Miroljub", St. 27, Diamondville, Wyo.

Predsednik: Alojzij Kralj, box 16; Diamondville, Wyo.; tajnik: Tom. Pegun, box 124, Oakley, Wyo.; blagajnik: Andrej Muhar, box 104, Diamondville, Wyo. — Seja vsako drugo nedeljo v društvenem domu v Diamondville, Wyo.

"Zvezna", St. 28, Alix, Arkansas.

Predsednik: John Kraje; tajnik: Matija Zuldras, R. F. D., box 49, Altus, Ark.; blagajnik: Jurij Kokalj, R. F. D., box 77, Altus, Ark. — Seja vsako drugo nedeljo v dvorani Sv. Cirila in Metoda.

"Slovenski Bratje", St. 29, Avella, Pa.

Predsednik: Martin Obet, box 167; tajnik: Dominik Feltrin, box 107; blagajnik: Joseph Kanzius, box 184. Vti v Avella, Pa. — Seja vsako drugi nedeljo.

"Slovenski Mlađenci", St. 30, Aurora, Ill.

Predsednik: Ivan Ojster, 625 Aurora Ave.; tajnik: Frank Stefanie, 511 Jefferson St.; blagajnik: Ivan Roško, 613 Aurora Ave. Vti v Aurora, Ill. — Seja vsak drugi četrtrek ob 8. uri zvečer v dvorani na Hanke Ave.

"Porelatere", St. 31, Franklin, Kans.

Predsednik: Garantini, box 29; tajnik: Frank Weigel, box 38; blagajnik: Frank Leskovetz, box 44; vti v Franklin, Kans. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Delavec", St. 32, Cleveland, O.

Predsednik: Franc Mikše, 1103 E. 61st St.; tajnik: Joseph Perhovec, 1432 E. 41st St.; blagajnik: Frank Burić, 1306 E. 55th St. vti v Cleveland, O. — Seja vsako drugo nedeljo ob 9. uru dopolne pri Christ Pasavento.

"Orel", St. 33, Madrid, Ia.

Predsednik: Frank Omerze, R. 2, b. 22A; tajnik: Anton Anšič, R. 2, box 28; blagajnik: Ivan Omerze, R. 2, box 28A. Vti v Madrid, Ia. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pool.

"Zvesti hratje", St. 34, New Derry, Pa.

Predsednik: Josip Pavlič, box 11; tajnik: Vladimir Milič, c/o Atlantic Supply Co.; blagajnik: Josip Penič, box 93. Vti v New Derry, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo ob 2. uri pool, v prostorih sobrata Mihail Vogrin, Atlantic No. 2.

"Delavec naprej", St. 35, Bessemer, Pa.

Predsednik: Anton Mohorovič, box 30; tajnik: Frank Seitle, box 159; blagajnik: Louis Sribar, box 171. Vti v Bessemer, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo v prostorih sobrata Martin Mozi v Bessemer, Pa.

"Kosciusko", St. 36, Bankhead, Alta, Canada.

Predsednik: John Jonsta; tajnik: Josip Spiewak, box 547; blagajnik: Peter Kubany, box 40. Vti v Bankhead, Alta, Canada. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

"Slovenski bratje", St. 37, Pairpoint, Ohio.

Predsednik: John Božič, box 326; tajnik: Gašper Basel, box 197; blagajnik: Franc Koss, box 105. Vti v Fairpoint, Ohio. — Seja vsako prvo nedeljo ob 2. uri pool, v prostorijah v Republike, Pa.

"Vrh Planin", St. 38, Crabtree, Pa.

Predsednik: Franc Triflja, box 95; tajnik in blagajnik: Andrej Jereb, box 92. Vti v Crabtree, Pa. — Seja vsako drugo nedeljo v prostorijah sobrata Andrej Jereb.

"Združeni Sloveni", St. 39, Pittsburgh, Pa.

Predsednik: Nick Povše, No. 2 Craib St., Numry Hill; tajnik: Ivan Simončič, 1132 Fabyan St.; blagajnik: Anton Horvat, 531 Susman St. Vti v N. S. Pittsburgh, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo ob 10. uri dopolne v Yukon Hall, St. 1.

"Planinski Raj", St. 40, Lorain, Ohio.

Predsednik: Jakob Hlepčar, 1039 E. 31st St.; tajnik: Anton Milič, 1740 E. 29th St.; blagajnik: Ivan Primožič, 1712 E. 31st St. vti v Lorain, Ohio. — Seja vsako drugo nedeljo v prostorijah v Republike, Pa.

"Edinost", St. 41, Yukon, Pa.

Predsednik: Ivan Marek, box 195; tajnik: Anton Laverč, box 8; blagajnik: Ignac Smir, R. F. D. 7, vti v Yukon Hall, St. 1.

"Večernica", St. 42, Breezy Hill, Kans.

Predsednik: Frank Krško, box 402; tajnik: Anton Milič, 1740 E. 29th St.; blagajnik: Ivan Primožič, 1712 E. 31st St. vti v Lorain, Ohio. — Seja vsako drugo nedeljo ob 2. popolne.

"Danica", St. 43, Orient, Pa.

Predsednik: Ivan Marek, box 195; tajnik: Anton Laverč, box 8; blagajnik: Ignac Smir, R. F. D. 7, vti v Yukon Hall, St. 1.

"Zveznica", St. 44, Portage, Pa.

Predsednik: Frank Peterlin, box 4. Vti v Yohoghan, Pa. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Bratje", St. 45, La Salle, Ill.

Predsednik: Vineene Klanšek, 614 3rd St., La Salle, Ill.; tajnik: Ferdo blagajnik: Frank Gregorich, 101 Main St., La Salle, Ill. — Seja vsako prvo nedeljo.

"Sava", St. 46, Milwaukee, Wis.

Predsednik: Frank Zaman, R. F. D. 1, box 77; tajnik: Jurij Raspolnik, R. F. D. 1, box 77; blagajnik: Martin Raspolnik, R. F. D. 1, box 5. Vti v Portage, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo.

"Bratljub", St. 47, St. 64, Cleveland, Ohio.

Predsednik: Ivan Sem, 542 So. Pierco St.; tajnik: Frank Maroh, 299 3rd Ave.; blagajnik: George Šošter, 500 Mineral St. v Milwaukee, Wis. — Seja vsako drugo nedeljo v dvorani Franka Benda, 479 National Ave.

"Bodilošnost", St. 48, Staunton, Ill.

Predsednik: Karol Žokeli, box 13; tajnik: Anton Čop, box 216; blagajnik: Ivan Mostar, box 35. Vti v Staunton, Ill. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

"Terbarska dolina", St. 49, Cleveland, Ohio.

Predsednik: Ivan Šem, 542 So. Pierco St.; tajnik: Frank Maroh, 299 3rd Ave.; blagajnik: George Šošter, 500 Mineral St. v Milwaukee, Wis. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

"Lávada", St. 50, Bear Creek, Mont.

Predsednik: Frank Gosta, box 34; tajnik: Frank Gorchar, box 257; blagajnik: John Hribar, box 181. Vti v Bear Creek, Mont.

"Slovenski Dom", St. 51, Homer City, Pa.

Blejsko jezero

Ksaver Meško

Dežela kranjska nima lepšega kraja, kot je z okolščno ta, podoba raja'.

poje kralj naših pesnikov, Prešeren, o Blejskem jezera. In vsekakor je kdaj videl to čudo slovenske zemlje, mu pritrdil s polnim in vseim sreem. Trde celo, da je Blej najlepši kos zemlje božje, Blejsko jezero najkrasnejši demant med biserji sveta, med vsemi jezeri.

A mi se vedno lesketata čudežni dragulj pod tisto visoko očno blejsko skalo.

Pred mnogimi stoletji se je razprostirala tam globoka dolina. Okoli in okoli so jo objemali ter evačni stoljetni mračni gozdovi. Obilni divjadični, medvedom in volkovom, risom in divjim mačkam so dajali dom in loviličere tišini, sanjavci gozdovi, in navjetje in bivališči se bili tudi volkovom in risom v človeški podobi, roparjem in razbojniki.

V časih, ko so sprejeli naši prednede vero v Kristusa Gospoda, je bila v tej dolini, na obronku visoko kipeče skale, preposta ogarška hišica. Posetniki koče so zgoljili vse leto razen v najhujši zimi oglje ter ga prodajali prek na potje, v vasi, trge in mesta dol po Savski dolini.

Mnogo je bilo tedaj tam kovačne ter v vsaki je zvenelo in polkladivo od zore do noči. Zaskoj nemirni in bojeviti so bili tedaj časi. In sledijo mož in mladjenič je nosil orodje v varstvo proti znamenju sovražnikom, ki so čestokrat napadli vasi in mesta, bodisi iz starega sovraštva in zaradi maščevanja, bodisi edino zaradi plena; v varstvo pa tudi zoper domače neprnjatelje, roparje in tatev, in v varstvo zoper divje živali. Tudi žene in dekleta so nosile za pasom ostru bodala. Za kaj mnoge nevarnosti so jom prete vspovedali v tistih časih, ko se niso bile iztrebile iz ljudstva poganske navade in razvade, ko je bila mož se od vseh priznana ednost in sila več nego pravica in zakon.

Očeta Borana, oglarja, je napadel nekoč v gozdu medved. Pač je močni mož zmagal kosmatinec in ga prebodal, a nogočeno ranu na levu ramu je zadržal ob razjarjenje zverine. Rane od kremljive divjih zverin pa se ne celijo drugače, nego se jih celi s korenječnom. A ta raste samo visoko v gozbi, skritih, težko pristopnih kobilin. Od lovec ranjeni in preganjani jeleni ter divje srne si ga poščejo in pri priči ozdrave. A zlo je to, da se ta čudotvorni koren po dnevi skrije v zemljo in le po noči se razraste ter pogleda v svet in proti svetli lumi, ki od nje dobitiva vedno novo svojo čudno, lečilno moč.

Oglar pa ni mogel dobiti tega korenja in je moral umreti.

Tako je ostala v bajti oglarjeva voda s petindvajsetletnim sinom Batogom.

A ta sin je bil nepridispav ter blažen.

Zanad fant se je najrajše potopal. Po dolge dneve je brez dela lažil po gozdom ali po hajkovom prek po poljskih vaseh, kamor ga je oče poslal z vrečo oglja; igral se je z vaskimi fanti ter se že z njimi raval in pretepel. Se na slahšo stran se je vrzel, ko se mu je začelo srce nagibati nazaj k veri starih očetov, k poganskemu.

Zasej je nekoč na svojih klatiščih potih daleč gor po dolini. Na večer je prišel do samotne koče pod goro: bila je dom starega poganskega duhovnika. Tu je prenočil. Dolgo v noč je poslušal ognjevite, strastne besede in muke starčeve, srdito aijevovo prokljanje nove vere, strašne grožnje, kako se bodo zapuščeni bogovi sveta in ljudem maščevali.

Vsega je omamil divji, strastni žec (poganski duhovnik).

Pogostoma je od tedaj zahajal k njemu. Mračen je odhalil od njega. Skrito sovraštvo do Boga, ki sta ga častila oče in mati, je nosil sseboj v sreču. Pri vsakem obisku pri žreuu je više vzplamelo to sovraštvo. Javno ga pred starši še ni kazal in izpovedal, a miril bi tudi starše, ne le njihovega Boga. Njih besede in povelja so mu bila prazna glas. Molokodaj

jih je hotel skočiti, malokdaj jih izpolnil.

Mat je bridko zaihtela. "Oče je bil pač orjak po telesu, močen kakor medved v najboljših letih, a proti sinu je bil slabotnež. Mat je edinstven istotako preveč ljubila. Le prerada mu je spregledala napake, nepokorščino in zlobnost. Reka je in se tolazila: 'Nači bolj bolj v leta, pa prideš bolj k pameti.'

Pa se je zgodilo le narobe. Kar se je fant v mladih letih naučil to je pozneje, ko je bil oče že pod grudo, tudi znal in vršil. Le da je bil, ko ni bilo več očeta, ki ga je bil vendar nekoliko bal, z materjo še bolj neprnjatje in sirov. Pohajoval je, srdil se ob vsakem najmanjšem delu in kiel ter mater žalostil.

Edino delo, ki ga je veselilo, je bil lov. Ko ga je prijela lovska strast, je zabolil za ves dan in več dni globočno v temne lese, visoko gor v gore je plezal z lokom in tulom.

Mati je treptala doma ob takih dnevih: "Kaj, se mi prijeti nezgoda in se mi več ne vrne!"

A koprica ne pozebe: ni ga zadeval nesreča.

Ko se je srečno vrnil z bogatim plenom, se je mati razveselila ljudjevščega edina kakor zlatega solnca po dolgih oblačnih dneh. A kaj, ko pa ji je sijalo to solnečne kropicke hipe: sin se je napotil s plenom takoj od doma, da ga zauja v svetu proda. In mati je vedela: ne vrne se, dokler vsega delu ne zaigra, ne izda za sladko medico ter ognjevito vino in ga ne zapravi z drugimi hudobijami.

Ni jih bilo tudi neznamo, da zahaja sin in staremu žreecu. Z bodočo boljo in skrbjo je napotila srečo ta žalostna novica. Nekoč je slišala še grozovitejšo govorje: da ujen sin napada popotnike ter jim ropa imetje.

Kakor moreči strup je je mučila misel na te govorice. Vedna skrb za sina je je starala, ji belila lase, ji upogibala hrbot. A priznala si je večkrat v svoji žalosti in v nemanj obupu: "Sama sem krija. Bi ga bila vzgojila za mladih dui v strahu bojem in v pokoričini. Se daj ga več ne upognem."

Mnoge gremke are je preklečala in prejokala pred krizem ob koči, starim in sirovo zbitim, a ozajščnim v umetniško podobo Križanega. Večkrat ji je pripovedoval ravnji mož zgodovino tega posvečenega znamenja, ko je mlada nevesta — bila je sirota, v tujih službah, oče in mati sta ji bila umrla počasi in obstršnem pomoru — prišla z njim v vasi onstran gozda v to samotno dolino. Oče rajna mož je postavil križ. Dvatauta oznanovaleta križa in Kristusova križanega sta bivala nekaj časa pod streho koče. Priromala sta iz daljne južne dežele, od morja, in sta bila namenjena v severne kraje. Med potjo sta oznamovala nauk Kristusov v jeziku, ki je zvenel sicer nekam taje, a so ga vendar tukajšnji prebivalci dobro razumeli. Bila sta brata Ciril in Metod. Krstila sta tudi oglarjeve. Mala, a umetniška podoba Simeonovga, razpetega na križ, je bila oče poslal z vrečo oglja; igral se je z vaskimi fanti ter se že z njimi raval in pretepel. Se na slahšo stran se je vrzel, ko se mu je začelo srce nagibati nazaj k veri starih očetov, k poganskemu.

Cudovito je bilo to jezero, čudovito je se dandanašnji.

Prenatalni Bog pa je postal svojega angeka iz nebes in mu je porok bil naj bi taki križ, kar ostaško, naj vzame kamenito srečo nevlajčenega sina in ga tresči v sredo jezera.

Poslanec božji je v hipu izpolnil naročilo mogočnega svojega Gospoda.

In glej, večalo in večalo se je sreči sredi solz Marijinih in amaterinih ter je rastlo in se razrastlo v veliko skalo, v otok sredi jezera. Že stoljetja in stoljetja ga močijo od vseh strani solze Marijine in solze rodne njegove materje; a omejale ga še niso, kukor ga niso ganile v življenu...

Kmalu je nastalo ob bisernem jezeru čisto selo.

Pobozni vnaščani so v spomin na ooni žalostni dogodek postavili na kamenitem srnu cerkvice na čast Mariji božji. In sreči nebeske Materje, ki pred stoljetji tukaj ni bila uslušana od trdega nečloveškega sreca, usluši v tem svetišču radevolje in milostno vsakega, ki pozvani v cerkvici njej na čast in poživo pomoli k njej, nebes in zamje mogočni, dobrotniji Kraljici, trikrat:

"Kod vendar hodis, Batog! Saj boš se pozabil, kje da imaš dom in mater, ki noč in dan joka v skrbk zate!"

"Molcite!" je sirovo vzrojil

Pri spahnjenju in zdobjenju

vzrogate tako s Dr. Richter-Jewm

PAIN-EXPELLER

V zadnjih letih je bila vse bolj priljubljena na vseh kontinentih.

Jedino pravil s varstveno znako sidre

35c in 6c. v letarjih in načrtnost od

F. AD. RICHTER & CO.

14-80 Washington Street, New York, N. Y.

Srbija in ameriški Rdeči Križ

SRBSKI VEČER V WASHINGTONU. — POSLANIK MIHAJLOVIĆ GOVORI O JUGOSLOVANIH. — SRBI DARUJEJO TISOČ DOLARJEV AMERIŠKEMU RDEČEMU KRIŽU. — VELIKANSKO NAVDUŠENJE OBČINSTVA. — TENORIST DJURIN OČARA OBČINSTVO Z JUGOSLOVANSKIM NARODNIM PEMŠMI MIL. — VELIKO SLAVLJENJE TRPEŽE SRBIE.

Bolgari so streljali na cesarjev vlak.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 28, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Ženeva, Švica, 26. maja. — Včeraj je v razbitem stanju prišel na Dunaj vlak, ki je vozil avstrijsko cesarja in cesarico iz Carigrada, kjer sta bila na kratkem obisku.

Bolgari iz švicarskega obmejnega mesta Buxa podajajo dodatne podrobnosti prejšnjih poročil o napadu na avstrijsko cesarsko dvojico.

Vlak je prišel na potu iz Zofije in bolgarske čete so ga kamenjale. Padlo je celo nekaj strel in mnogo oseb cesarjevega psemstva je bilo ranjenih od štip razbitih oken.

Predsednik zboru, g. MacFarland se je spominjal zaslug, ki sta jih dopriniesli Srbi in Belgiji za vse človeštvo, nakar je predstavnik zastopnika Srbe v Belgiji, ki so bili pozdravljeni z burnim ploskanjem. Prvi je govoril zastopnik Belgije. Njegov govor je bil sprejet s takim navdušenjem, da so mnogi od prisotnih Jugoslovjan misili, da bo mož preostalo za malo siroti Srbi. Toda, ko je vstal poslanik Mihajlović, da govoril in ko je vse občinstvo vstalo kakor en človek, da pozdravi našega priljubljenega predstavnika z nepisnim klicanjem in ploskanjem, ki je trajalo nekaj minut, ni bilo nikakršne sumnje več, da ameriško občinstvo popolnoma razume važnost Srbije in te vojni in da so njegove simpatije na strani naroda velikih junakov in mučenikov.

Ko se je vihra navdušenja malo polegla, mogel je poslanik zareti s svojim govorom, ki se glasi tako-le:

"Kot sin malega naroda sem počaščen, da morem pozdraviti takoj sijajen zbor, ki predstavlja duh ameriškega naroda s Srbi, s svojimi bratji Slovenci in Hrvati, ki ponosni, da so zaslužili pravico so delovanja pri manifestaciji naših naprednih zaveznikov. Jugoslovani, v katerih janem jaz tukaj govorim, so dokazali, najprej s svojo dolgotrajno borbo proti skupnemu sovražniku in v velikimi žrtvami, ki so jih doinesli v tej borbi, a potem tudi s pripravljenostjo, da nadaljujejo to borbo do konca, da popolno zmage, da je ideal njihove bodočnosti ideal njihovih močnih zaveznikov, to je: živeti v sredini velikih junakov in mučenikov."

Ko je Frank Rozman? Dragi prijatelj, v slučaju, da hercet to v Glasu Naroda, te vladivo v smislu pravil in društvenega sklepa, ker iz društvene blagajne ne bomo več zakladali člane. Zapomnite si to, da potem ne bo kakih nepotrebnih besed.

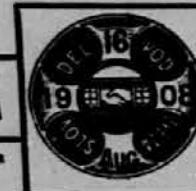
Za društvo "Boritelj" John Zupančič, zapisnikar. (20.23.28-5)

Rojki narod je na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

TUESDAY

ONE MEAL
WHEATLESS

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta
1908.Inkorporirana 22. aprila 1909
v državi Penn

Sedež Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Prezidencnik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
 Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
 Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
 1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
 2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
 Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNÍ ODBOR:

Prezidencnik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 96, Wilkes-Barre, Pa.
 1. nadzorník: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
 2. nadzorník: IVAN GROŠELJ, 885 E. 187th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Prezidencnik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
 1. porotník: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 8, Box 146, Fort Smith, Ark.
 2. porotník: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, osiromi njih uradniki, so ujedno prošeni, pošljati vse dopise načrtnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštini, Expressini, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantine Co. in tako naslovne pošljajo z mesecnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika koga pomanjkljivosti, naj to nemudoma naslanjo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnjem popravi.

O ZDRAUŽENJU.

Odkar se je pričelo med gl. odbori, med posameznimi člani na ški Slovenskih podpornih organizacij razpravljanje za splošno združenje istih, sem bil ves čas v delu za združenje na prvem mestu, da se izvrši prej ko mogoče prekoristna ideja za naše podporne organizacije, in sem še ravno tako danes, in budem še zmiraj, samo vprašanje je, ako se bode še na kak način kaj doseglo, da se združimo?

Lansko leto smo pričeli, in sta se združile dve ozirni tri slovenske organizacije, za kar tvari danes že ena precej močna organizacija, dočim so pa bile pred združenjem bolj male.

Toraj danes je zopet na splošnem glasovanju vprašanje ali se še nadaljuje združimo, ali ne?

Težko je ugantiti, kdo bode zmagal, ali tisti, ki razumejo geslo združenja, ali tisti, ki hočajo prvi skodovati?

Članstvo je seveda odločilni faktor, poseben faktor danes pa je v času splošnega glasovanja, glavni odbor, pa zakaj?

Jako užaljenega se čentim, ker vidim da se dela vse nekako na tihem brez vsakega najmanjšega priporočila za besedilo glasovanje, na splošnem glasovanju, potem naj si bode od strani gl. odbora ali od strani glasila organizacije.

Radioveden sem zakaj?

Od posameznih članov se razvidi le tem bolj, da se eksistira takoj kot se je, ter zraven raznih napadov, brez vsakega pomena.

Ali se članstvo še spominja lanskega leta, ko sta se združevali, dve Sl. organizaciji, kakšna pojasnjevalna agitacija se je vrnila v čas splošnega glasovanja v prid združenja od gl. odborov oba organizacij?

Imeli sta organizaciji tudi dosti nasprotnikov, kjer so hoteli škodovati združenju, ali na moč katero so razvideli potom časopisov, so se tudi isti deloma sprekobili, ker do prepričanja so prišli, da le v združenju bode moč!

Toraj rojaki, sobratje in sestre, nič ne poslušajte propalje, kateri ne pripoznajo svojih koristi, delujte za svojo korist, in glasujte vse od prvega do zadnjega za prepotrebno združenje!

Zasigurnam Vam, da takoj pri prvi konvenciji, ko boste združene organizacije zborovale, boste rade volje oddal moj predsednik nški stolček, tistim, kateri se danes boji za njega. Lahko ga boste dosegel pa le eden ne več, kot se jih danes po nepotrebnem plačuje.

Naj mi oprosti članstvo, ker sem se oglasil prisilnim potom, pa ne iz razlogov kakšnega diktiranja, pač pa iz mojega vestno pogumnega dela za v prid združenja naših Sl. podp. organizacij.

Toraj na delo za združenje, ako se ni prepozno!

Vas sobratsko pozdravlja

John Prostor, pred. S. D. P. Zveze.

SPOMLADNI VALOVI

ROMAN.

I. TURGENJEV. — ZA "GLAS NARODA" J. T.

Štiriindvajseto poglavje.

— Oh, oprostite — je rekla malo v zadregi in se nekoliko zaničljivo nasmehnila. — Nato je prijela s svojimi prsti konec oblike žareče pogledala s svojimi velikimi sivimi očmi Saninu ter rekelmo: — Nisem vedela, da si se že vrnili?

— Sanin, Dimitrij Pavlovič — moj prijatelj izza mladih let — je odvrnil Sanin in pokazal s prstom nanj.

— Da, da, vem. — Saj si mi že pravil o gospodu. — Zelo me veseli, da vas poznam. — Toda prosim te, Hipolit, — moja hišna je tako nerodna....

— Da bi te spletel?

— Da, bodi tako prijazen — je ponovila z istim smehljajem kot prej, prikimala Saninu in odšla. — On je videl njen krasen vrat, čudovita ramena in njen božanski stas, ki se je jasno odražal v tanki svileni oblike.

Tudi Polosov je vstal in odšel za njo.

Sanin je bil popolnoma prepričan, da je bila dama obveščena o njegovem prihodu in o njegovi navzočnosti.

Ta prizor je priredila ed nole raditega, da bi pokazala Saninu svoje krasne lase.

Sanin je bil vesel in zadovoljen.

— Jaz že vem, kakšna je — je misil sam pri sebi. — Ona je kocka. — Pokazati mi je hotela svoje lase ter me očarati. Najbrže se bova zelo lahko domenila.

REMEMBER THE DAYS

SUNDAY ... ONE MEAL WHEATLESS
 MONDAY ... ALL MEALS WHEATLESS
 TUESDAY ... ONE MEAL WHEATLESS
 WEDNESDAY ... ALL MEALS WHEATLESS
 THURSDAY ... ONE MEAL WHEATLESS
 FRIDAY ... ONE MEAL WHEATLESS
 SATURDAY ... ONE MEAL WHEATLESS

Neprestano je misil na Gemmo in sicer tako močno, da ni načrivala manj nobena ženska kakega utisa.

— Sicer je pa ta ženska dobra in lepa obenem.

Marija Nikolajevna je vzbujala v Wiesbaden splošno pozornost. — Bila je res prava krasotica. — Imela je neštevilno častitev, in vsak, kdor je prišel v njeno bližino, se je zaljubil vanjo. Častniki, grofi in baroni so jo imenovali "veličanstvo lepote".

Toda Sanina je ščitil spomin na Gemmo.

Po desetih minutah se je vrnila Marija Nikolajevna. — Šla je naravnost proti Saninu.

In bilo je res tako, kot je reklo eden njenih oboževalev: — Če se ti ta ženska približa, jo moraš ljubiti!

— Vi me čakate, kaj ne? — ga je vprašala semeje.

Sanin se je priklonil.

— Še malo potrite. — Tako bom pršla.

Ko se je nasmehnila, so se ji pojavile na obrazu tri jamice: dve na levi, ena pa v bradi.

Sanin jo je bil nasladno opazoval, toda očarala ga ni, ker je imel pred seboj neprestano Gemmino sliko.

Kmalu zatem je bil obed. — Obodovali so vsi trije in sicer mnogi. — Sanin je bil lačen, Polosov zaspan, Marija Nikolajevna je bila pa videti utrujena.

Po obedu se je šla Marija Nikolajevna preobleči ter se je vrnila v modri svilni oblek, ki se je tesno oprijemala njenih udov. Začeli so igратki, česar se je pa Polosov kmalu naveličal.

— Ali si zaspan? — ga je vprašala.

— Zaspan nisem ravno, toda spat bom pa vseeno šel.

Ona mu je ponudila svojo belo mehko roko, katero je on poljubil in odšel.

— Sedaj se bova pa midva kaj pogovorila — je rekla Marija Nikolajevna in zamahnial z roko, da se ji je rokav zavhal nad kočmole.

— Slišala sem, da se hočete poročiti. — Ali je res?

Po teh besedah je magnila glavo nekajkrat na stran ter ga pogledala s prodirljivim pogledom.

Petindvajsto poglavje.

V vsakem drugem možkem bi vzbudilo obnašanje gospe Polosov strast, toda na Sanina ni napravila nobenega učinka, ker je neprestano misil na Gemmo in na svojo nalogo, namreč, kako prodati poslovstvo.

— Da, poročil se bom.

— S kom? — Z inozemko?

— Da, gospa.

— Vi jo poznate le malo časa, kaj ne? — Ona je iz Frankfurta?

— Da, tako je.

— Kakšna pa je tista ženska, če smem vprašati?

— Seveda se smem vprašati. — Ona je hči nekega sladčičarja.

Marija Nikolajevna ga je debelo pogledala ter namršila obrvi.

— To je nekaj imenitnega — je rekla počasi. — Jaz sem celo mislim, da takih ljudi kot ste vi, ni več na svetu. — Torej sladčičarjev hči?

— Vi se čudite temu? — je odvrnil Sanin nekajkrat užaljen.

Veste, jaz pa nimam takih predsedkov.

— Motite se, gospod. — Jaz nimam nobenih predsedkov in se temu popolnoma nič ne želim.

Saj sem vendar tudi jaz kmetova hči. — Toda kaj sem že hotela reči? — Ah, da! — Vesela sem in čudno se mi zdi, da sem se srečala z možem, ki se ne boji ljubiti. — Kaj ne, da jo ljubite?

— Seveda.

— Ona je gotovo lepa?

Zadnje vprašanje je spravilo Sanina v zadrgo, odgovoriti je pa moral.

— Moj Bog, saj vendar veste. Marija Nikolajevna, da je človeku najlepša ona ženska, katero ljubi. — Toda nekaj vam bom povedal: moja nevesta je res lepa.

— Kakšna je? — Ali ima rimski obraz?

Ona je izvanredno pravilnih potez.

— Ali nimate nobene njene slike pri sebi?

— Ne, skoda.

— Kako ji je ime?

— Gemma?

— Kako je pa vam ime?

— Dimitrij.

— In ime vašega očeta?

— Pavlovič.

— Nekaj vam bom povedala, Dimitrij Pavlovič, — veste vi mi ugajate. — Zdi se mi, da ste dober človek. — Dajte mi roko, da bom dobra prijatelja.

Ponudila mu je svojo krasno belo in mehko roko.

— Veste kaj, nečesa sem se spomnila.

— No?

— Upam, da ne boste zamerili. — Pravite, da je ona vaša nevesta? — Toda ali je bilo to brezposojno potrebno?

Sanin je namršil čelo.

— Gospa, jaz vas ne razumem.

(Dalje prihodnjič.)

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKO
 GOVOREČI ZDRAVNIK
 SPECIALIST
 MOŠKIH BOLEZNÍ

644 Penn

avenue
 Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljene akutnih in kroničnih bolezni. Jas sam že zdravim nad 23 let ter imam skupine v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spomniti vso bolesnično značajno. Skozi 23 let sem pridobil posebno skupino pri zdravljenju moških bolezni.